

Jógvan Sundstein:

Tað almenna eigur ikki at seta treytir

Jógvan Sundstein umboðaði fólkaplokkinn á alifundinum. Hann helt, at partafelagsformurin er tann sunnasti og besti. Men hann helt tað ikki vera rimiligt at seta ávisar treytir fyri alipartafeløg, sum ikki eru galdandi fyri onnur partafeløg í vinnulivinum.

Hann helt ikki, at tað almenna eigur at seta treytir fyri sølu av partabrevum í alibrúkum.

— Tann persónur, sum sjálvur byggir eina alistøð upp, skal hava loyvi til at selja partabrev útán at spyrja landsstýrið eftir. Annars haldi eg, at tað minkar um áhugan fyri at arbeiða upp eitt virki, um treytir verða settar við sølu av eitt nú partabrevum, segði Jógvan Sundstein.

Hann helt eisini, at fólk, sum eitt nú eiga skip og sum vilja sleppa sær av við tey, eiga at hava møguleika at flyta pengar í alivinnuna og helt ikki, at tað eigur at vera nakað krav, at ein er bústandi í ekinum, har alingin fer fram, fyri at vera við í einum partafelag, sum rekur eina slistøð.

Hann helt annars, at einasti máttin at kunna økja um talið á loyvum, er at fara longur út til havs við alibrúkum. Her sipaði hann m.a. til at skapa umstøður á ókyrruplássum við eitt nú alubrótarum. Her er heldur eingin dalking.

Eg trúgvi eisini uppá, at verjugarðar er ein loysn, men her má tað almenna stuðla við kanninum.

Annars helt Jógvan Sundstein, at neyðugt er at samskipa alivinnuna og vatnorkuútbýggingina soleiðis at hesi ikki mótarbeiða hvørjum øðrum.

Hann helt at fremsta uppgávan hjá politikarunum er nú at fæa eina lóggevnu um umhvøvi og eina rammulóg fyri alivinnuna.

komin spekulatióin í aliloyvi, soleiðis at menn har, ið hava eina alistøð, sum svarar til 20 ringar, kunnu selja loyvið viðari fyri 12-13 mill. kr. Hetta helt Vilhelm Johannesen vera heilt órimuligt, tí so nógv er alistøðin ikki verd, og ger tað sjálvandi, at so mikið tyngri verður at reka hana av nýggju eigarunum.

Slika gongd ynskir landsstýrið at forða fyri skal henda í Føroyum, og tí eru reglur settar um sølu av partabrevum.

Hann visti eisini á, hvat

Andreas Reinert, formaður í Aliráðnum:

Nøgdu við gongdina

— fegin um at hon líkist teirri í Noregi heldur enn gongdin í Skotlandi og Írlandi, har tað eru góðseigarar og multinationalar fyrirkur, sum standa fyri alingini.

Andreas Reinert, formaður í Aliráðnum segði í sínum innleggi á pallborðsfundinum, at føroyingar hava rikið ein skilagóðan politikk á alivinnu og visti á gongdina í Noregi, sum hann metti líktist nógv teirri í Føroyum, har alibrúkini eru spjadd út kring landið og dentur verður lagdur á at menna útjaðarøkini.

Í Skotlandi og Írlandi t.d. hevur so gongdin verið ein onnur, segði Andreas Reinert og sipaði við hesum til, at har eru tað góðseigarar, multinationalar fyrirkur og langt framkomnir norðmenn, sum standa fyri alivinnuni.

Andreas Reinert helt, at flest allir føroyingar eru

samdir um, at vit eiga at halda fram við færdar alipolitikkinum.

— Men vit mugu vera varnir, m.a. tí at tað er avmarkað, hvat okkara firðir tola av aling.

Andreas Reinert vist til samrøðu hann hevði havt við norðmannin Odd Steinsbø, sum m.a. hevði sæð alistøðirnar í Kollafirði. Hann helt fyri, at tað hevði ikki gingið í Noregi, at havt so nógv støðir liggjandi so tætt upp at hvørjari aðrari.

Andreas Reinert nevndi eisini smoltframleiðsluna. Hann helt, at her vanta kanningar av eitt nú nøgdini av vatni í árunum. Avgerandi er at gera slíkar kanningar, áðrenn vit fara undir dýrar ilögur.

Hvat viðvikur aling á ókyrruplássum, so helt hann, at tað verða stórar ilögur, um verjugarðar skulu gerast í samband við aling.

Um alingina á landi helt hann, at vit eiga at royna slíkt, men eisini her eiga vit at vera varnir, tí royndir aðrastaðni hava ikki givið tey bestu úrslitini enn.

jan

Tommy Petersen, skrivari í Aliráðnum og Ásmund Guðjónsson frá Heilsufroðiligu Starvstovu

Neyðugt við almennum eftirliti við alivinnuni

Fyrrverandi alimálaráðharri, Pauli Ellefsen segði, at tað er neyðugt við ávisum almennum eftirliti við alivinnuni. Hann helt, at tað eru ov fá aliðiki til, at ein kann lata hesi øki út til frí kapping og nýtslu.

Pauli Ellefsen metti, at partafelagsformurin er góður at brúka í alivinnuni, men helt hann, at landsstýrið prinsipielt eigur at góðkenna eigaraskifti av partabrevamajoriteti í alifelag.

Hann helt, at sami myndugleikin, sum upprunaliga gevur loyvi, eisini eigur at góðkenna eigaraskifti.

— Eg haldi annars, at vit eiga ikki at blanda partapolitikk upp í alivinnuna segði Pauli Ellefsen og visti á, at tað er ein óheppin gongd, um loyvi at fara undir aling skulu viðgerast av einum heilum landsstýri sum so. — Hetta eigur landsstýrismaðurin í alimálum at taka sær av einsamallur og helst eigur hann at fylgja til mælunum frá Aliráðnum.

Annars helt hann tað vera skeivt at tosa um sosialistiskan ella borgarlígan politikk í samband við alingina.

— Grundin til, at vit geva aliloyvi er tann, at tað eru ov fá aliloyvi til okkum øll. Tørvurin

er størri enn útboðið. So hetta hevur einki við ávisan politikk at gera.

Pauli Ellefsen helt, at øll loyvi ikki eiga at vera eins stór. — Tað er m.a. rætt eisini at geva stór loyvi, men kravið má vera, at tey kunnu rekast figgjarlig rætt.

— Vit mugu vera varnir og bert gera skilagóðar ilögur í alivinnuna. Hvat viðvikur tí at brúka verjugarðar til aliendamál, so haldi eg, at her er talan um stórar ilögur og mugu vit gera útrokningar, um hetta letur seg gera og loysir seg uppá longri sikt, áðrenn vit gera ilögur í verjugarð.

— Latið nú alararnar ala fiskin og setið bert generellar reglur fyri vinnuna, men latið vera við at blanda tykkum ov nógv upp í raksturin, segði Pauli Ellefsen í eini áheitan til landsins myndugleikar.

jan

Frá alifundinum í Norðurlandahúsinum